

CALIFORNIA
STORIES™

*Reading
The Grapes of Wrath*

The California Council for the Humanities

HƯỚNG DẪN THẢO LUẬN
TÁC PHẨM NHỮNG CHÙM NHO CỦA SỰ PHẢN NỘ CỦA JOHN STEINBECK

The California Council for the Humanities
www.californiastories.org

Ghi chú khi đọc Những Chùm Nho của Sự Phẫn Nộ

Sau vài khởi đầu sai lầm, John Steinbeck đã viết tác phẩm **Những Chùm Nho của Sự Phẫn Nộ** trong vòng năm tháng với một sức sáng tạo mãnh liệt. Nỗ lực đã làm cạn kiệt cảm xúc của ông và khiến ông hồ nghi về giá trị của kiệt tác này. Là một người dè dặt, luôn cảm thấy ngưỡng nghịu khi gây được sự chú ý, ông đã cảnh báo nhà xuất bản về việc cho in quá nhiều ấn bản của một quyển sách mà ông cho rằng chẳng mấy hấp dẫn đối với công chúng. Trước sự ngạc nhiên và choáng ngợp của ông, **Những Chùm Nho của Sự Phẫn Nộ** ngay tức khắc đã trở thành cuốn sách bán chạy nhất, được ca ngợi rộng rãi cũng như bị chửi rủa trong khắp cả nước. Cho đến nay, tác phẩm **Những Chùm Nho của Sự Phẫn Nộ** vẫn là một trong những tác phẩm thường bị cấm đoán nhiều nhất mà cũng có nhiều độc giả nhất của mọi thời đại. Từ lúc được xuất bản vào năm 1939, quyển sách chưa bao giờ ngừng phát hành và hiếm khi bán được dưới 50,000 cuốn một năm.

Những Chùm Nho của Sự Phẫn Nộ được chia rõ rệt ra làm ba phần: Cơ hạn hán ở Oklahoma (Chương 1 đến 11), cuộc hành trình của gia đình Joad đến California (12-18) và những kinh nghiệm sống của họ khi là những nông dân di cư ở California (19-30). Trong 30 chương của cuốn sách, 14 chương mô tả trực tiếp cuộc phiêu lưu của gia đình Joad. Sử dụng một sự pha trộn giữa văn thơ và văn làm báo, 16 chương còn lại, được gọi là những chương giao điểm, liên kết các kinh nghiệm sống của họ Joad với một câu chuyện có tính chất phổ quát hơn.

Những Chùm Nho của Sự Phẫn Nộ bắt đầu với một cơn hạn hán và kết thúc với một trận lụt. Điều này khiến một số độc giả xem quyển sách như kể lại câu chuyện Exodus (Di Tản) trong Kinh Thánh. Một số khác diễn tả nó như một bức chân dung lịch sử của những di dân lao động cực khổ trong thời Depression (Thời Kỳ Suy Thoái). Một số người nữa thì xem nó như một bản cáo trạng chính trị đối với một số lớn điền chủ và công ty. Ngay cả Steinbeck cũng đã viết cho bạn bè ông rằng quyển sách có thể được đọc ở năm cấp độ khác nhau (nhưng ông không bao giờ chỉ rõ năm cấp độ nào). Ở khía cạnh trọng yếu nhất, **Những Chùm Nho của Sự Phẫn Nộ** nói về gia đình, cộng đồng, sự tự trọng của con người, lòng hào hiệp và can đảm khi phải đối đầu với nỗi đau khổ cùng cực.

Hay, như John Steinbeck đã nói trong bài diễn văn của ông vào năm 1962 khi nhận Giải Thưởng Nobel "Nhà văn được giao phó nhiệm vụ tuyên dương và tôn vinh khả năng đã được thử thách của con người về sự nhân hậu của trái tim và khối óc, về lòng hào hiệp trong thất bại- về lòng can đảm, lòng nhân ái và tình yêu. Trong cuộc chiến không ngừng chống lại sự yếu đuối và niềm tuyệt vọng, đây là những lá cờ hào toả sáng niềm hy vọng và nêu cao tinh thần phấn đấu."

I. NIỀM VUI ĐỌC SÁCH

"Tôi không nghĩ **Những Chùm Nho của Sự Phẫn Nộ** là một quyển sách tối nghĩa trong những điều nó muốn nói lên... Nó chỉ là một quyển sách, thú vị, tôi hy vọng thế, mở mang kiến thức giống như phong cách mà việc viết lách đã dạy tôi. Kết cấu của nó được sắp xếp kỹ lưỡng và cũng chẳng có chủ ý phải được xem xét tỉ mỉ hơn là người ta phải xem xét bộ xương của một cô gái đẹp. Cứ đọc đi. Đừng xét nét nó!" John Steinbeck, ngày 5 tháng Hai 1955.

Câu hỏi để chiêm nghiệm

1 **Những Chùm Nho của Sự Phẫn Nộ** đã được dịch ra trên 50 thứ tiếng và trở thành một trong những tiểu thuyết được phổ biến rộng rãi nhất của mọi thời đại. Theo bạn, tại sao quyển sách có sức hấp dẫn như thế ?

2. Khi đề cập đến California Stories: trong chương trình đọc tác phẩm **Những Chùm Nho của Sự Phẫn Nộ**, George Will , bình luận viên của hãng truyền hình ABC châm biếm: " Quyển sách viết về cuộc hành trình gian nan trong Depression của dòng họ Joad đi từ đau khổ ở Oklahoma đến cùng cực ở California. Đó là cả 600 trang dài dằng dặc đầy tuyệt vọng. Điều này đủ để làm liều thuốc cho California rục rã, nơi mà cái nhìn về cuộc đời cũng quá rục rã". Bạn có nhận thấy quyển sách này làm cho người đọc cảm thấy tuyệt vọng không? Bạn có nghĩ rằng nó có thể "đủ sức làm liều thuốc tốt cho" California không? Tại sao có và tại sao không?

3. Khoảng 60 năm về trước, **Những Chùm Nho của Sự Phẫn Nộ** bị lên án mạnh mẽ về ngôn ngữ và cách cư xử lỗ mãng của các nhân vật cũng như về lập trường chính trị của cuốn truyện. Bạn có ý kiến như thế nào về cách sử dụng ngôn ngữ của Steinbeck trong quyển sách? Các nhân vật có vẻ thật như ngoài đời không?

4. Các nhân vật nào được bạn yêu thích nhất và ít thích nhất? Tại sao?

5. Bạn thích những phần nào trong quyển sách nhất? Phần nào bạn ít thích nhất? Tại sao?

II. CHUYỆN KỂ VỀ NGƯỜI DI CƯ

Theo Jackson J Benson, một nhà nghiên cứu tiểu sử của Steinbeck, có từ 300,000 đến 400,000 người tị nạn từ vùng Dust Bowl (Đồng Bằng Gió Bụi) đã đến California vào thập niên 30. Đó là, Benson viết, "một con số vượt quá bình thường, so với khoảng hơn 200,000 người là tổng số các công nhân làm việc trong các trang trại ở khắp tiểu bang trước cuộc đổ xô đổ." Nhưng **Những Chùm Nho của Sự Phẫn Nộ** đã được ca tụng rộng rãi vì đã làm dấy lên được sự nhận thức trong nước và ngoài nước về cảnh ngộ khốn khó của những người dân di cư Dust Bowl. Nhưng bức tranh về các điều kiện sống ở các trang trại ở thung lũng Central Valley rộng lớn cũng đã làm nhiều người quyền thế ở California tức giận, họ gọi quyền sách là một sự bóp méo sự thật.

Câu hỏi để chiêm nghiệm

1. Cuộc Depression kinh tế thập niên 1930 và tai họa thiên nhiên được gọi là Dust Bowl có ý nghĩa như thế nào với dòng họ Joad và những người di cư đến California khác? Bạn hoặc gia đình bạn có từng trải qua những kinh nghiệm tương tự trong một cuộc suy thoái kinh tế hay thiên tai như thế? Nếu có, những sự kiện này có ảnh hưởng thế nào trên gia đình và cộng đồng bạn?
2. Những niềm hy vọng, những giấc mơ và những giá trị nào đã giúp gia đình Joad trong cuộc hành trình của họ đến California và xuyên qua vùng đất này?
3. Trước khi băng qua sa mạc, gia đình Joad dừng lại ở một cây xăng ở Needles. Tom Joad bảo cậu thanh niên bán xăng: "Can đảm gì những chuyện mình làm khi hồng có chuyện gì khác để làm ". Khi họ đi rồi, cậu thanh niên kể lại cho người giúp việc nghe: " Trời ơi, tao ngán nhất phải khởi đầu với một chiếc xe cũ cộc cạch như vậy". Và người phụ tá trả lời: "Đúng thôi, tao với mày là người có đầu óc. Tụi nó, cái tụi Okies chó má đó nó không có đầu óc, không có cảm xúc. Tụi nó không phải là người. Một con người không sống như tụi nó, người nào có thể chịu ở dơ và khốn khổ như vậy được. Tụi nó có khá gì hơn một lũ dười ươi." Gia đình Joad tin rằng họ đang làm điều họ phải làm, còn người phụ tá thì nghĩ họ đang hành động trong sự ngu dốt và theo bản năng của loài thú. Bạn có phản ứng gì trước quan điểm của Tom và người giúp việc? Bạn sẽ trả lời câu của người giúp việc như thế nào? Bạn nghĩ những thái độ này ngày nay có thịnh hành như vậy không?
4. Đối với bạn, việc tác phẩm **Những Chùm Nho của Sự Phẫn Nộ** chỉ đặt trọng tâm vào những người di cư Dust Bowl có tầm quan trọng ra sao? Bạn có nghĩ rằng kinh nghiệm trải qua của gia đình Joad giống như của những nhóm nông dân di cư khác đến California vào thập niên 1930 không? Kinh nghiệm của gia đình Joad so với kinh nghiệm của những người đến California làm việc ngày nay có điểm gì tương tự? Bạn nghĩ dòng họ Joad là những người nào trong hiện tại?
5. Giấc mơ California của gia đình Joad khác xa với thực tế mà họ phải đối đầu khi đến California. Còn giấc mơ California ngày nay gần với thực tế đến mức nào?

III. CẢNH VẬT VÀ ĐẤT ĐAI

Trong **Những Chùm Nho của Sự Phẫn Nộ** và những tiểu thuyết khác trước đó, Steinbeck viết về thiên nhiên và đất đai một cách sống động. Martha Heasley Cox, sáng lập viên của Trung tâm Nghiên cứu Steinbeck tại San Jose State University phát biểu rằng "việc Steinbeck đặt tầm quan trọng vào môi trường và các giá trị nhân bản đã tiên phong cho sự quan tâm đến sinh thái và ý tưởng 'làm xanh nước Mỹ' "mà, 30 năm sau khi phát hành, **Những Chùm Nho của Sự Phẫn Nộ** đã làm nở rộ phong trào ý thức về môi trường.

Câu hỏi để chiêm nghiệm

1. Ở chương 3, Steinbeck tả một con rùa băng qua một con đường. Bạn nghĩ sự mô tả này có ý nghĩa gì?
2. **Những Chùm Nho của Sự Phẫn Nộ** bắt đầu với một cơn hạn hán và kết thúc với một trận lụt. Thiên tai đã làm thay đổi tình hình kinh tế của gia đình Joad như thế nào? Theo bạn, điều gì quan trọng hơn trong việc định đoạt số phận của dòng họ Joad, sức mạnh thiên nhiên hay ý chí phấn đấu của con người?
3. Ông Nội Joad chết ngay sau khi rời căn nhà của mình ở gần Sallisaw, Okla, vì ông không còn được gắn bó với mảnh đất quê hương. Xuyên qua suốt phần còn lại của câu chuyện, Steinbeck đưa ra những khác biệt giữa những người sống trên quê nhà và những người ly hương. Đối với bạn, những sự khác biệt này mang ý nghĩa gì? Những sự khác biệt tương tự có tầm quan trọng như thế nào ngày nay?
4. Ở chương 19, 21 và 25, Steinbeck mô tả lịch sử hình thành chuyện làm chủ đất đai ở California và ảnh hưởng của sự hình thành này trên những người chủ trang trại và tá điền của họ. Bạn nghĩ thế nào về sự mô tả của Steinbeck? Bạn có đồng ý với ông không? Những mô hình làm chủ đất , có tác động gì với láng giềng và cộng đồng của bạn?

Hình: John Steinbeck, 1953 do Phillippe Halsman chụp. Bản quyền thuộc về Halsman Estate.

IV. CHÍNH TRỊ VÀ XÃ HỘI

Năm 1946, nhà phê bình Edwin Berry Bergum viết về **Những Chùm Nho của Sự Phẫn Nộ** như sau "Cuốn tiểu thuyết vượt xa hơn một phần ảnh về tinh thần dân chủ ở nước Mỹ... Nó còn đặt ra những mô hình soi sáng khai phóng cho các phong trào dành độc lập tại Châu Phi, Java, Trung Hoa, Miến Điện, đúng ra là ở tất cả các nơi mà những người có thiện ý bị sự cùng cực áp bức."

Câu hỏi để chiêm nghiệm

1. Tựa đề **Những Chùm Nho của Sự Phẫn Nộ** xuất xứ từ bài quốc ca thời Nội Chiến lớn , "The Battle Hymn of the Republic (Bài Chiến Ca của Nền Cộng Hòa) "được viết vào một thời kỳ của cuộc biến động xã hội và chính trị vĩ đại khác trong lịch sử Hoa Kỳ. Trong đợt xuất bản đầu tiên của cuốn tiểu thuyết, Steinbeck nhấn mạnh rằng tất cả lời của bài hát phải nằm đầy đủ trong quyển sách. Theo bạn, tại sao điều này quan trọng đến thế?
2. Khi gia đình Joad đến trại của chính phủ tại Weedpatch, Tom Joad thốt lên, "Lạy Chúa, sao mà họ không có nhiều chỗ giống như vậy hơn?" Bạn sẽ trả lời thế nào cho câu hỏi của Tom?
3. Gia đình Joad rời Weedpatch và hướng về phía bắc để tìm việc làm. Cuối cùng họ dừng lại ở một trại lao động do một trong những người chủ vườn cai quản. Có những sự khác biệt nào giữa trại của chính phủ và trại của người chủ vườn? Những sự khác biệt này gợi cho bạn điều gì về các vấn đề cơ bản của nền dân chủ và chính quyền tự trị? Sự mô tả hai căn trại này còn gợi lên cho bạn thấy những vấn đề nào khác không?
4. Trong đoạn đầu cuốn tiểu thuyết, Bà mẹ Joad bảo Jim Casy rằng ông không thể giúp muối thịt heo tươi vì đó là công việc của phụ nữ. Casy nói, " Tất cả đều là công việc... Nhiều việc quá, hơi đâu mà còn chia việc đàn ông, đàn bà nữa!" **Những Chùm Nho của Sự Phẫn Nộ** đã nói gì về vai trò của đàn ông và phụ nữ?
5. Gần cuối truyện, bà mẹ và Tom gặp nhau lần chót ở bờ suối. Tom nói anh đã suy nghĩ về những điều Jim Casy nói và nhắc lại với mẹ, " Một lần nữa, nếu hai người nằm với nhau, họ sẽ được truyền hơi ấm cho nhau, còn một mình, người ta làm sao giữ ấm được? Và nếu một người đánh gục anh ta, hai người sẽ chống trả được, một sợi dây gấp làm ba thì dễ gì bị đứt." Theo bạn , Tom đã học được ở Casy điều gì? Bạn nghĩ điều này có liên quan gì đến cái mà Edwin Burgum gọi (ở trên) là "mô hình soi sáng"?

V. KHÍA CẠNH ĐẠO ĐỨC PHỔ QUÁT CỦA CUỐN TIỂU THUYẾT

Trong suốt cuộc đời ông, Steinbeck đã luôn quan tâm đến công lý, sự cảm thông và hiểu biết. Ông đã hủy bỏ một tiểu thuyết trước đó viết về những hoàn cảnh mà sau này ông mô tả thật sống động trong **Những Chùm Nho của Sự Phẫn Nộ** bởi vì, như ông đã viết, "Toàn bộ sự nghiệp của tôi đã nhắm đến việc làm cho con người thấu hiểu nhau và mục đích tôi khi viết quyển sách này là cố ý gây ra sự căm phẫn bằng một sự hiểu biết không đầy đủ" Trong bài phát biểu tại buổi nhận giải thưởng Nobel, ông nói, "Nhiệm vụ xưa nay của người cầm bút vẫn không thay đổi, họ có nhiệm vụ phơi bày hết những sai lầm tệ hại và thất bại nghiêm trọng của chúng ta, vạch trần ra dưới ánh sáng những giấc mơ đen tối và nguy hiểm với mục đích đem lại sự cải thiện."

Câu hỏi để chiêm nghiệm

1. Khi chúng ta gặp Tom lần đầu, anh ta vừa ở tù ra vì tội giết người. Theo bạn, tại sao nhân vật chính của quyển truyện lại là một gã cựu phạm? Tom có đúng khi giết Jim Casy ở cuối truyện không? Tại sao có và tại sao không? Theo bạn, nhân vật Tom có trưởng thành hay không vào hồi kết của câu chuyện?
2. Bạn nghĩ thế nào về câu nói của Jim Casy, "Có lẽ tất cả mọi người đều có một tâm hồn rộng lớn mà mỗi người là một phần trong đó"?
3. Muley Graves nói "nếu một gã kiếm được miếng ăn mà một gã khác bị đói- Sao giờ, gã đầu tiên đâu có chọn lựa nào khác hơn." Nhưng người lái xe máy xích Willy Free bảo Muley "Điều trước tiên và duy nhất tao phải nghĩ tới là những người ruột thịt của tao. Chuyện gì xảy đến cho bọn khác là chuyện của chúng". Họ nhà Joad đã cân nhắc như thế nào giữa trách nhiệm đối với các thành viên trong gia đình mình và cảm nhận trách nhiệm đối với những người khác cần giúp đỡ? Bạn cân nhắc như thế nào giữa trách nhiệm đối với gia đình và trách nhiệm với láng giềng và cộng đồng?
4. Gần cuối truyện, bà Mẹ Joad bảo viên thư ký ở cửa hàng công ty: "Tôi đang học được một điều hay. Luôn luôn học lấy nó, mỗi ngày. Nếu cậu gặp khó khăn hay bị đau hay cần gì đó, hãy tìm đến người nghèo khổ . Họ là những người duy nhất sẽ giúp đỡ cậu, chỉ có họ." Điều gì khiến bà Mẹ Joad tin tưởng như thế ? Bạn có đồng ý với bà không?

5. Biên tập viên của Steinbeck đã khẩn khoản yêu cầu ông thay đổi bối cảnh cuối của **Những Chùm Nho của Sự Phẫn Nộ**. Nhưng ông đã từ chối. Ông tin rằng đoạn kết là một phần nằm trong ý đồ quyền truyện và ngay chính hành động đó "phải là một sự ngẫu nhiên, phải là một người lạ và phải diễn ra nhanh chóng". Bạn nghĩ thế nào về việc Rose of Sharon đưa ngực, cho nguồn sữa của mình cho một người không quen biết sắp chết đói? Hành động này có ý nghĩa gì? Đây có phải là một kết thúc sung mãn cho tác phẩm **Những Chùm Nho của Sự Phẫn Nộ** không?

California Council for the Humanities

SAN FRANCISCO
312 Sutter St., Suite 601
San Francisco, CA 94108
415/391-1474

LOS ANGELES
315 W. Ninth St., Suite
702
Los Angeles, CA 90015
213/623-5993

SAN DIEGO
921 25th St.
San Diego, CA 92102
619-232-4020

www.californiastories.org

